

**Gymnázium arm. gen. L. Svobodu,
Komenského 4, 066 01 Humenné**

„Jazyk a trh práce“

ITMS kód projektu: 26110130627

Meno a priezvisko: Mgr. Henrieta Mandzáková

Téma: Veda a technika 2

Druh a číslo výstupu: Učebný text/ 2

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je
spolufinancovaný zo zdrojov EÚ.“

Ukážka č. 1

BRATISLAVA. Pravdepodobne je to hviezda. No keby ste sa dostali do jej tesnej blízkosti, namiesto spaľujúceho tepla by ste pocítili nanajvýš jej chlad. Astronómovia totiž narazili na hnedého trpaslíka, ktorého teplota sa pohybuje niekde medzi mínus 48 až mínus trinásť stupňov Celzia. A nachádza sa na vesmírne pomery relatívne neďaleko od nášho planetárneho systému, vo vzdialenosti iba sedem svetelných rokov.

Vedci odhadujú, že vesmír je plný podobných telies. Sú to takmer hviezdy, ktoré však nemajú dostatočnú hmotnosť na to, aby sa v ich vnútri naštartovala riadna termonukleárna reakcia. Výsledkom sú objekty, ktorých svetlo prakticky nevidno. Kozmický teleskop WISE však sledoval vesmír v infračervenom spektre a vďaka tomu teleso WISE J085510.83-071442.5 objavil.

„Je vzrušujúce naraziť na takéhoto blízkeho suseda našej slnečnej sústavy,“ hovorí v tlačovom vyhlásení NASA astronóm Kevin Luhman. „Vďaka jeho extrémnej teplote by nám mohol prezradiť čosi o atmosférach planét, na ktorých panujú podobne studené podmienky.“ Odborníci predpokladajú, že hnedý trpaslík môže mať hmotnosť asi ako tri až desať Jupiterov. Teoreticky by to mohol byť podobný plynný obor, ktorý opustil vlastný systém, no pravdepodobnejšia je verzia s nepodarenou hviezdou. Aj tak by to však bol jeden z najmenej hmotných hnedých trpaslíkov.

Je zvláštne, že aj po dekádach študovania oblohy stále nepoznáme úplný zoznam najbližších susedov Slnka dodáva aj Michael Werner, ktorý pracuje s vesmírnym observatóriom Spitzer. Práve ten pomohol odhadnúť teplotu a vzdialenosť telesa.

(<http://tech.sme.sk/c/7183948/objavili-neznamu-studenu-hviezdu-nedaleko-zeme.html>)

Otázky k ukážke č. 1 (1 – 13)

1. Akým spôsobom (dodržiť poradie slov) vznikli slová: **nemajú, termonukleárna, NASA, pravdepodobnejšia**?
 - a) skladaním, odvodzovaním, skracovaním, odvodzovaním,
 - b) odvodzovaním, skladaním, skracovaním, skladaním,
 - c) skladaním, skladaním, odvodzovaním, skracovaním,
 - d) odvodzovaním, skracovaním, skladaním, odvodzovaním.
2. V ktorej z možností je správne doplnená interpunkcia?
 - a) „Je zvláštne, že aj po dekádach študovania oblohy stále nepoznáme úplný zoznam najbližších susedov Slnka dodáva aj Michael Werner.“
 - b) „Je zvláštne, že aj po dekádach študovania oblohy stále nepoznáme úplný zoznam najbližších susedov Slnka,“ dodáva aj Michael Werner.
 - c) „Je zvláštne, že aj po dekádach študovania oblohy stále nepoznáme úplný zoznam najbližších susedov Slnka“, dodáva aj Michael Werner.
 - d) „Je zvláštne, že aj po dekádach študovania oblohy stále nepoznáme úplný zoznam najbližších susedov Slnka.“ dodáva aj Michael Werner.
3. Ktoré vetné členy sa nachádzajú v podčiarknutej vete?
 - a) príslovkové určenie miesta, zhodný prívlastok, prísudok, zhodný prívlastok, podmet, predmet,
 - b) zhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta, prísudok, zhodný prívlastok, zhodný prívlastok, podmet,
 - c) zhodný prívlastok, podmet, zhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta, prísudok, zhodný prívlastok,
 - d) zhodný prívlastok, zhodný prívlastok, predmet, príslovkové určenie miesta, prísudok, podmet.

